

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Kiadó- és laptulajdonos: **Weisz Márk.**

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Karácsony.

Minden ünnep, amely évről-évre visszatér, az idők gyors futására emlékeztet. A karácsony talán az egyetlen ünnep, amely a maga szép, bensős. szinte idillikus jelentőségével minden egyéb bántó gondolatot kizár. Ennek az ünnepnek igazi lelke: a szeretet. Ennek kedves, meleg fénye sugározza be karácsony napját. Talán még mindig nem eléggé testvéries ez a szeretet ember és ember között, ámde azért nincsen ok aggodalomra. Az utolsó évtizedek annyi szép és nemes eszmét keltettek életre a szivekben, hogy már csak ezek révén is a legjobb reményekkel lehetünk az emberiség folytonos tökélesedése iránt. Ezek között elsőrendű fontosságuk az emberbaráti eszmék, melyek sohasem voltak ugyan idegen egyesek lelkétől, de általánosakká, társadalmi természetűekké csak a jelen század tisztultabb világnézete utján lettek. S az emberbaráti jótékony-ságnak mint egy hivatott ünnepe a karácsony, melynek idején már a kereszténységet megelőző római

világ is gyakorolta a kölcsönös ajándékozás szokását a Saturnaliák ünnepén, de anélkül, hogy a kedvveléssel magasabb rendű erkölcsi-vagy vallási eszmét kapcsolt volna össze. A kereszténység, majd pedig a jelen század humanizmusa nemesítette oda a karácsonyi ajándék-osztást, hogy az a családban az örömszerzés, a társadalomban pedig a nyomorenyhítés gyöngéd eszközévé lett, s végre olyan mértékűvé fejlődött, hogy nemcsak az ipart és kereskedelmet látja el közgazdasági fontosságú teendőkkel, hanem a művészetet és irodalmat is hathatósan foglalkoztatja, egyszóval mind anyagi, mind szellemi téren olyan tevékenységet idéz elő, melynek gyümölcsei nevezetes tényezői már magának a közgazdaságnak is.

A nagyobb városokban, különösen pedig az igazi nagyvárosokban a „karácsonyi piac” forgalma szinte mesés összegekre rug. Számtalan műhely és gyár hónapokon át tartó szorgos munkával főleg a karácsonyi piac szükségleteinek kielégítésén fáradozik, és segítségül híván a művészetet,

évről-évre tökéletesedő cikkeket állít elő, hogy az egyszerűbb szükségeken kívül a finomultabb műizlés követeléseinek is eleget tudjon tenni.

A tehetősebb közönségnek azonban nemcsak a fényes cikkek vásárlására, hanem a szűkölködők fölségélyésére is jut pénze. Egyesek, jótékony egyesületek s hatóságok sok ruhátlant felöltöztetnek és számos szegény hideg hajlék bemelegítéséről gondoskodnak. S mindez talán az év egy más szakában sem olyan szükséges és áldásos, mint éppen karácsony ünnepén, mikor a tél zordonsága és a keresetben való fogyatkozás annyi szerencsétlenné tenne még szerencsétlenebbé, ha a felebaráti szeretet meg nem látná s letörölni nem sietne a nélkülözők könnyeit éppen azon a szent napokon, amelyek mindenki igyekszik örülni és örömet szerezni.

— **Vármegyei közgyűlés.** A f. hó 30-án Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága a december hóban megtartani szokott ényegyedes rendes közgyűlését tartja. A közgyűlésnek szokatlan érdek-

T Á R C A.

Karácsony a postán.

Irta. *Vértési Gyula.*

Egy kis törékeny, fehér lelkű leánykáról szól ez az irás, egy lánykáról, aki az ünnepek tiszta, szent hangulatában elment arról a fekete világról a többi fehér lelkék közé.

Mint a hópehely! Egy darabig lebeg-libeg a szürkességben s aztán szinte észrevétlen beleolvadt a nagy fehérségbe.

Milcsikéről lesz itt szó, a kis postásleányról, aki mint a tavalyi ünnep-tánni lapok megírták, ünnep estélyén, megmérgezte magát.

„Karácsonyi öngyilkosság” „Karácsonyi áldozata” s más efféle hangzatos címek alatt jutott nyilvánosságra a kis sápadt leány sorsa.

„Bizonyára reménytelen szerelem kergette sirba a testi bájában nem igen ékeskedő kis vén leányt” írta valamelyik impertinens riporter cinikusan, komiszul.

Pedig nem az. Szegény Milcsike beesett szeméből igéző, forró pillantások helyett csak efféle szomorú, csendes, ősi álmódzásra hajló tekintetek szálltak ki.

Szomorúak, nagyon szomorúak, aminek azokból a szemekből szoktak kiszálni, melyek megszokták a sírást, a szürke borot, az élet vigasztalanságát.

Az öltözetével sem sokat törődött, Nem úgy, mint a többi vén leány, aki annál több férfiúnak szeretne tetszeni, mennél kevesebben kezdenek érdeklődni iránta.

Milcsike nem akart tetszeni senkinek. S habár a verseket szerette, s egy-egy melegebb hangú szerelmes vers nyomán könny is fakadt a szemében és érzések rajzottak át a lelkén, ez még nem jelentette azt, hogy valaki iránt érdeklődik a kicsike, szürke teremtes, hanem mindössze azt, hogy ilyenkor mindig megsíratott valakit, aki az ő élete tava-szában neki napfényt, derűt, meleget jelentett, s aki örökre eltűnt, mint ahogy eltűnik a lehelet, az esőcsepp, a szeretet, a szerelem.

Haját simán hátrafésülte, úgy, ahogy a nagyanyáink képein láthatjuk. Ez a

hajviselet még idősebbnek mutatta, mint aminő valóban volt. Pegig ő is csinálhattott volna hajkizlakot a fejére, térdig érő selymes szőke hajából, de minek? Nem akart ő senkinek sem tetszeni. Kinek is akart volna? Talán a főnök urnak? A vörös orru, rekedt hangú, vén majomnak aki csak krákolni meg köpködni tudott? Vagy a feleknek, akik a postára jártak? Ezeket jóformán nem is látta. Elvette amit hoztak, odaadta amit kértek, punktum. Csak egyszer elegyedett beszédbe egygyel,

Ezért a beszédért bűnhődött meg. A jószágért. Mert ezen a világon bűn jónak és tisztességesnek lenni.

De erről majd később. Most csak azt akartam mondani, hogy nem adott magára semmit sem. Valana adott, ezeltől jó 10 évvel, amikor még úde és friss volt arcoskája, a szeme ragyogó, a szája piros.

De azóta a hivatal-szobában elfonynyadt minden, ami szép volt rajta. Az évek jöttek, mentek és minden év vitt valamit, ez a szeme fényét, az az ajka pirosságát, ez a termete délcegségét, az mosolygását.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva

Mínt hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerár-tárban — Ára üvegenként 4 — korona

lődéssel nézünk elbe annál is inkább, mert a tárgysorozat között három olyan pont van felvéve, melynek az elintézéséből majd kitűnik, hogy Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága helyt fog-e állni, illetve álláspontot fog-e foglalni Csongrád vármegye évszázados szabad- elvű tradíciója mellett.

Az egyik legérdekesebb tárgy a 24-ik szám alatt van felvéve, melyben Debrecen sz. kir. város közönsége álláspontot foglal a „Ne temere” kezdetű pápai decretummal szemben és hasonló állásfoglalásra szólítja fel Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságát.

A 15-ik szám alatt Sopronvármegye közönségének átiratát fogjuk tárgyalni a községi gyógyszerárak felállítására iránt.

A 17-ik szám alatt Háromszék megye feliratát a középbirtokos osztály védelme tárgyában és végre különösen érdekes és a csongrádiakat érdeklő ügy Kecskemét törvényhatóságának átirata az u. n. Kis-Alpár állomástól Csongrádig vezető helyi- érdekű vasut engedélyezése iránt.

A csongrádi kis Jézus.

„Dicsőség a Menyben az Istennek, békesség a földön a jóakaratu embereknek” Ezelőtt 1908 évvel, midőn megszületett a Megváltó egy rongyos istállóban, Bethlehenbe, megjelentek az ég angyalai és dicsőítették a megszületett Istenembert aki megváltotta az emberi nemet az örök kárhózzától.

Ezelőtt 3 évvel a csongrádi magyar nép szintén hezsannát zengett dr. Szarka Mihály és társainak, akik arra vállalkoztak, hogy az akkor még 83%-os pótdótot leszállítsák legalább is 10%-al vagyis 73%-ra.

Es ime, 3 évi korlátlan uralkodásuk utána, a mai szent napon, karácsony éjjele utáni virradóra, arra ébredt fel a csongrádi polgárság, hogy Urunk születése után 1909-ik esztendőre, minden állami adóforint után 134 százalék községi pótdótot fizetünk. Tehát aki 100 korona egyenes állami adót fizet, abba a szerencsés helyzetbe jut, hogy ennek tetejébe, még 134 korona községi pótdótot, tehát 234 korona egyenes adót kell leszurkolnia a községi adópénztárnál.

Hát dacára annak, hogy minden állami egyenes adó után, 134% községi pótdótot kell leszurkolnunk, az a csong-

rádi önzetlen „hazafiak” nagyobb dicsőségére, a legnagyobb készséggel kajtanók hátra megterhelt hátunkat ketrét és minden zugolódás nélkül tűrnők el, ha a községi adóvégrehajtó gárda, mily lelkesedéssel foglalja le utolsó koszos malacunkat is, ha megvolnánk arról győződve, hogy ezzel a 134%-al tökéletesen le törlesztettük községi adónkat, szóval, mint községünk önzetlen fia megfelleltünk és letörlesztettük azon adónkat, melylyei tartozunk a mai „kupak-rendszer” fenntartásának.

Am de jön egy parancs, és utánna 7x7 végrehajtó, akik hazafias kötetességüknel fogva az utolsó vánkösunkat is lefoglalják, a be nem fizetett kémanádó, községi és megyei utadó, betegápolási, ármentesítési, borfogyasztási és egyéb, a jóságos jó Isten tudja miféle, százalékos adóhátralékokért.

A hazafias erényekkel büszkélkedő Csongrádi polgártársak, akik 3 évvel ezelőtt sip, dob, trombita és egyébbb Törökmuzsikaszó mellett felkórárdázva tün- tető diszfelvonulásokat rendeztek a haza, a város és községek megmentői nagyobb dicsőségre, ma vérkönyveket hullatva állnak az adóhiyatal isztríngája előtt és izzadó homlokkal szurkolják le hazafias áldozatukat a községi adópénztár tekintélyes gárdája előtt.

Három évtizeddel ezelőtt, boldogult Csatár Zsigmond polgártárs, országgyűlési képviselőnk azért harcolt és azért szüntette be a rendezett tanácsot, mert azt gondolta, hogy községi szervezet életbeléptetésével a pótdótot tetemesen leszállítja és így sikerülni fog neki a csongrádi adófizető közönség terhét enyhíteni.

Mi már kkkor tudtuk, hogy a községi szervezet 3-4-szer anniba fog kerülni, mint a rendezett tanács és egyuttal elveszti a község összerendelőzési jogát és ezzel együtt tekintélyét is.

Ma már be bizonyosodott, hogy a kupak-tanács fenntartása nem 3-4-szer, hanem 10-szer anniba kerül, mint egy jól szervezett és munkabíró, komoly quálifikált polgárokból összeállított rendezett tanács.

Ma már tudjuk, hogy nem mulik el egyetlenegy községi közgyűlés sem, ahol az előjáróság indítványt ne terjesztene elő új községi hivatalnokai állások rendszeresítése miatt és a meglévők fizetésének felemelése iránt.

A községi közgyűlés „Fejblóntó Dávidak” a községi képviselők pedig mungói meghunyászkodással szavaznak me minden új tervet, mintha az azokkal já-

terhüket nem mi csongrádi magyarok, hanem a Muszka cár fizetné.

Ilyen rendszer mellett azután nem csoda, ha ma 10-szer annyi községi pótdótot fizetünk, mint ezelőtt 30 évvel, midőn az árvizvédelmi költségek is nyakunkba szakadtak.

De azért: a haza, a város, az alkotmány megvédőknek nagyon jól beválik ez a szomorú rendszer, mert csak e mellett a rendszer mellett tarthatják fel átkos uralmukat, mely uralom a község adófizető közönségének megölője lesz;

De azért dicsőség nekik, és békesség nekünk!

UJDONSÁGOK.

— Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk t. olvasóinknak, munkatársainknak és jóbarátainknak.

— A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara 1908. évi december hó 29-én kedden délután 2 órakor a kamarai színház termében teljes ülést tart.

— Állami tisztviselők Csongrádon. Az állami tisztviselők lakbérilletményét most újévre osztályokba sorozták. Az első osztályba tartozó tisztviselők a legmagasabb lakbérilletményt kapják, még a 7-ik osztályba a legkevesebbet. Így esett meg hogy a csongrádi áll. tisztviselők és bírák az utolsó előtti, tehát a 6-ik osztályu lakbérilletményt kapták. Pedig tudvalevő dolog, hogy nálunk tisztességes lakást még nagy pénzért is alig lehet kapni. Ez a méltánytalan eljárás nemcsak a helybeli áll. tisztviselőkre sérelmes, hanem a ház tulajdonosokat is sulytja, amennyiben a hallatlan nagy állami és a még nagyobb községi házbéradó dacára kiadandó lakásaik üresen maradnak, mert ilyen lakbérilletmény mellett az állami tisztviselők csak egy, vagy legfeljebb kétszobás lakást bérelhetnek. Nem úgy vannak ám, Makón meg Csegléden, mert ott állami tisztviselők lakbérilletménye a 4-ik osztályba van sorozva, dacára annak, hogy a lakbér viszonyok éppen olyanok, mint nálunk, azzal a különbséggel, hogy ott nincs 134%-os községi pótdótot. No, de Makón Justh Gyula ám a képviselő, Csegléden meg Kossuth Ferenc!

— A Csongrádi Biblia Kőr f. hó 27-én a Goldberger féle vendéglő disztermeiben szent előadással egybekötött Chanuka mulatságot rendez. Fz alkalommal előadásra kerül egy három felvonásos dráma „Hasmaonäusok L. Steintol fordította Dr. Bande Zoltán.

Valaha olyan volt, mint valami illatos virág, most már egész dohányszagú volt. Mint valami tajtékszipkát, úgy kiszívták őt a kollégák büzös, csipős szivarjai s a főnök ur öblös csibukjai.

Kiszívták barnára, dohányszagúra, mint valami helyes kis tajtékszipkát.

Rideg, szomorú hivatal volt, ahol dolgozott. De azért mégis inkább szeretett a hivatalban lenni, mint odahaza, mert itt legalább lekötötte a lelkét a munka, de odahaza iszonyu volt lenni. Az egyedüllét ridegsége ott ölte a lelkét, itt legalább nem volt egyedül.

Igy ünnepek táján különösen nem! Hanem azért ezeket az ünnepeket mégsem szerette. O teljesen nélkülözte a szeretetet, ilyenkor pedig minden a szeretet nevében két uba. Mindenki küldöz a szeretteinek s ő nem küldhet senkinek, neki nem küld senki! Senki semmit!

Eszébe jut a rég elmúlt évek emléke! Mikor még ő is ünnepelt, mikor még őt is szerették. A Jézuska róla sem feledkezett meg s a karácsonyfa gyertyácskái neki is lobogtak!

Régen volt igaz sem volt, csak

olyan álom, ragyogó, tiszta álom volt.

Nézi a csomagokat, melyeket az emberek ott szorongatnak a hónuk alatt; a leveleket, amelyek bizonyára tele vannak forró jó kívánságokkal; az ajándékokat, melyek szívből jönnek szívhez szállnak, s míg mindezeket végig nézi, végig gondolja, belepi lelkét s szeretet után való forró vágyakozás hangulata.

Eszébe jutnak az ő egykori otthoni pakolásai. Odahaza, a tornácban, téhére meszelt vén házban a zagvaparti kis faluban! Mikor még az édesanyjával együtt pakoltak Laczikának, a kis katonának, az öccsének, aki fent tanult Pesten a Ludoviceumban. Milyen óriási táskákat küldtek neki! Óriási diók meg mákos patkókkal, rengeteg sonkákkal.

Hogy szerették azt a fiút, ő is meg a anyja is. S meghalt, legszebb tőrökörében, boldogsága küszöbén, a házassága első évében.

Ha élne. Most együtt laknának, családja lenne, karácsonyfát készítené a Laczi gy. imkeiknek.

De vége, mindennek vége. Az édes anyja is, a leány is, itt hagytak örökvet. Leteszi a tollat, nem tud tovább

dolgozni. A mellét mintha vaskapocscsal szorítaná össze az elkeseredés. Szeme tele szárad könnyel s lehajtja fejét, ott ül elkeseredve, munkát képtelenül, a fájdalmas hangulatoknak és szomorú visszaemlékezéseknek szinte öntudatlan állapotban.

A várakozó tömeg pedig azalatt türelmetlenül kedik. Egy-egy hang ki is hallatszik, a rrván, kiméletlenül:

— A vén skatulya álmos!

— Lej ne aludjék néni!

— Nem azért fizetik, hogy horkoljon, vegye el már a pakkomat, nem állatok az éjfélig.

Zognak, dohognak és őt szidják, de ő nem hall a szidalmakból semmit, csak néz a tömegben egy alakra, egy öreg asszonyra, aki egyszerű fekete kendőjében parkoltan, szerényen, csendesen áll-dogál őt, hóna alatt csomagot szorongatva.

Nézi, nézi, azután kilép a rekeszből, ott áll az öreg asszony a maga zsebével az csomagját.

Ugye patkók vannak benne, mákosak és diósak? És egy nagy sonka

— **Szünidő.** Az állami elemi és polgári iskolákban f. évi 24-én megkezdődött a karácsonyi szünidő. Az elemiben január 2-án, a polgáriban pedig, 4-én veszi kezdetét a tanítás.

— **Járdaszélesítés.** A községi előljáróság, igen helyesen, a nagyutcamenti járdákat az utcák végén kiszélesítette. Kívánatos volna azonban, hogy az átérsek vége ne maradjon nyitva, hanem ledeszkázzák, kellene mert így sok szerencsétlenségnek lehet okozója.

— **Örökös sár.** A Magyar Király előtti ártézi kut vize lefelé, felfelé egyaránt folyik és környékét örökös sárpíszokkal vonja be. Ez az állapot így tart már hónapok óta, de éber rendőrségünk nem hat oda, hogy az érdekelt tulajdonosok a kutat jó karba hozzák. Az a piszok pedig a város díszére sehogysem válik.

— **Mázsameszteri állás.** A mázsameszteri állás Király Sándor lemondásával üresedésbe jött, arra pályázat hirdettetett. Pályázók jelentkezhetnek az előjáróságnál.

— **Uj elnevezések.** Az úgynevezett nemzeti felbuzdulás korszakában Csongrád is kivette a maga részét. Diszpolgárokat választott, utcákat keresztelve. És különös, az előjáróság hivatalos hirdeteiben mindig Főlegyházi utcát emleget, nem pedig az új nevet. Vagy tartjuk magunkat a tervezett helyzethez, vagy pedig kereszteljük vissza. De felreáltásra semmiképp sem adjunk okot.

— **Vizszabályozó társulatok a földadó ellen.** A tiszai és dunai vízszabályozó társulatok montre küldöttsége tiszteleg f. hó 21-én, Wekerle Sándor miniszterelnök és Darányi Ignác földművelésügyi miniszternél és kéri fogja a földadóról szóló törvénynek a vizszabályozásra sérelmes részének megváltoztatását. A küldöttséget Dániel Ernő báró vezeti a miniszterek elé.

meg apró sütemények? Ugy-e Lacinak küldi?

Az öreg asszony nem érti az egészet. Miféle Lacinak? S miért olyan szives hozzá a postakisasszony? Hanem azért csak megköszöni.

Áldja meg az Isten, kisasszony vagy asszonyság: nem tudom minek tisztelhetem?

Többet nem mondhatott. Elsodorta a tömeg, mely már szitkozódni kezdett.

— Ki volt az a vén banya, aki miatt minket elmellőzött? Ez nem igazság: itt mindenki egyforma! Szemtelenség kivételeket csinálni.

A főnök urhoz, a vörös orru, egyre köpködő főnök urhoz is elhat a láрма. Es kérdőre vonja.

— Hogy mer maga külömbiséget tenni pasás és pasas között? Mi? Hé? Ki volt az a vén szipirtyó? Rokona? Mi?

— Nem ismerem.

— Hát akkor hogy merete meg nem engedett előnyben részesíteni? Mi? Hé? Majd számolunk! Ki volt? Miért tette?

— Nagyon hasonlított az édes anyámhoz!

— Oh vén csacsi, tör ki a főnök urból, az anyjához? Oh vén csacsi!

A kezelőtiszt is vérszemet kap:

— Akárcsak a „Faluroszában“ a vén gonosz bakter! Az is panaszokdeik, hogy árva, se apja, se anyja! Komikus a kisasszony!

— **A legrövidebb nappal.** Hétfőn, december 21-én, volt az év legrövidebb napja és ezzel ellentétben a leghosszabb éjszaka. Népies nyelven szólva, a nap fölünk való eltávozásban elérte a határpontot és a mai naptól kezdve, újra közeledik felénk. A naptári tél is ezen a napon veszi kezdetét. Ezúttal azonban az időjárás fittvet hány a szabályoknak, mert míg a „hivatalos“ ősz idején farkasordító hidegek uralkodtak, addig a tél első hónapjában, majdnem állandóan enyhe idők járnak. Ebben a dologban érdekes az, hogy a őszi mezőgazdasági munkálatokat ősz idején, a nagy fagyok miatt nem lehetett végezni, hanem télen decemberben. kénytelenek pololni a gazdákat, amit akkor elmulasztottak.

— **Tánczproba bál,** Pigler Janos általános kedvelt táncztanító f. hó 26-án tartja a Goldberger féle termében az idei első tánczprobabálját. Mint haljuk sokan készülnek abban részt venni.

— **Duhajkodó suhancok.** Az idei bő borteremés különösen ezeket a südő legényeket bolondítja meg sűrűn. A héten is ilyen két mustra suhanc, névszerint Demeter Pál és Bürgés János, a részegség leple alatt két embert a nyit utcán meglamadtak. Azok nem vették tréfára a dolgot, hanem nyomban feljelentették őket a rendőrségnek, akik aztán ezt a két jómadarat a főszolgabírónak jelentették fel, ott valószínűleg megkapják méltó büntetésüket.

— **Hiszékeny csizmadia.** Keszler Pista 18 éves szélhámos suhanc azzal állított be Blászik Pál csizmadia iparos mesterhez, hogy az édes apja küldi a megrendelt lábbeliért. Eleinte nem akart hinn a fiúnak, de miután a háztájékát olyan ügyesen le tudta festeni, hitt neki és odaadta a csizmát. A szélhámos fiúnak első dolga volt, hogy a csizmát alakította olyan cifra sallangosra, hogy az fellünt és így tudott ki, hogy azt a csizmát úgy csalta ki Blászik Páltól. A fiut feljelentették a bírósághoz.

— **Majd számolunk!** fejezi be erőlyes hangon a főnök ur!

Milyen kisasszony nem szol semmit lehajítja a fejet és dolgozik tovább. Este távozás előtt a főnök ur még egyszer leszidja. Arra sem szol semmit. Valami megnyugtató és vigasztaló gondolat előreteti fétyét a lelkében. Valami úgy sugja neki, hogy többé nem lehet végig hallgatnia a főnök ur durva kifakadásait és hogy nem sokáig kell irigyelnie azokat, akiknek van valakijük.

Ugy érzi, hogy minden rendbe fog jönni!

S mikor odahaza beveszi az egész kis üveg morfiumot, amit az orvos idegcsillapítótul rendelt neki, egyszerre csak behalozza a lelkét az a végtelen boldog gondolat, hogy milyen jó lesz neki innen ahol senkije sincs, elmenni oda, ahol várnak reá, az édesanyja meg a testvéreje.

S az örök álomra készülő vén leány ajkára, jó szelid halál előhírnökképen odaszállt a megvigasztaló, boldog mosolygás.

S azután elment karácsony estére azok közé, akik szerették. Másnap pedig dühösen krákolta a főnök ur:

— Ilyenkor mázik el, mikor más ember ünnepe!

És ünneplés jogcímén nagyot húzott a szilvóriumos üvegből.

(Vége.)

— **A másogjegyző szabadságon.** Mint értesülünk Kovács Elemér II. jegyzőnk a hét folyamán két heti szabadságra ment.

— **Megzápult borok.** Megtörténik, hogy az új boron záptojás érezhető. Ez a borba került kénből ered. Az ilyen bort, ha a szag csekély, egyszerűen a csap alá tartott ciroksőprűn keresztül fejtjük le és gondoskodunk arról, hogy a csapból a bor cseppekre törve ömöljön a fertályosba. Ezen esés alatt az a bűzös gáz, mely roppant illékony, a cseppekből beleömlik a pince levegőjében. Es így a bor szaga megszűnik. Ha a zápszag nagyon erős, akkor a bort lefejtjük olyan hordóba, mely hektóliterenként 5 gr. kénszövetet kapott. Ez a kénszövet meggyújtás folytán kénes savvá alakul át, amelyben a bort vékony sugárban eresztjük át. Ez a kénsav a borral érintkezve átalakul kénné és vízzé. Az a néhány csepp viz szaporítja a bort, a kén pedig láthatatlanul apró porszemekben uszva marad a borban. — Ha most fejtés után három hétre a bort megderítjük, akkor a derítő szer ezeket a porszemeket magával ragadja a fenekére és a bor nemcsak tükrös, hanem szagtalan is lesz.

CSARNOK.

A fenyőfa meséje.

A hólepett erdő öleiben
A fejsze súlyt, hull a fenyő.
Közéig már a karácsonyünnep,
És számuk egyte-egyre nő.

Ott fekszenek nagy garadában,
Őn mennyi pompás, karcsu szál,
Távolból nézi rongyos asszony
És sóhaja magasba száll:

„Édes jó Istenem, hány fenyőfa,
S egyik se jut majd énekem,
Pedig a kis kunyhóban otthon
Hogy várja apró gyermekem!

Bűn a lopás, de most az egyszer,
Uram nézd el ha vétkezem,
A más jószága után eddig
Sohasem nyult még két kezem“

Odalopózott a fenyőkhöz,
S az egyiket elemelé,
Ismétlődik a régi nóta,
Loptál állj a bíró elé.

Paragrafust idéz a bíró,
S az arca komor ünnepi,
S kihirdeti, hogy a fenyőért
Három napi fogság jut neki.

Zokog az asszony a bírónak:
A büntetést nem bánom én,
De jaj, fenyő nem lesz fiannak
Karácsony szentelt ünnepén.

A bírót mintha meg se hatná.
Az asszony mily könyörögve kér.
„Jogerős az ítélet“, így szól,
S a tárgyalás im véget ér.

S hogy elsiet az asszony mellett,
Körülnéz, nem látják-e őt,
S pénzt csusztaf kuszott kezébe,
„Vegven jó asszony szebb fenyőt“.

Feleki Sándor.

Magyarország legjobb söre a

„Kőbányai Dréher-sör“

naponta friss töltésti, legjobb minőségű Korona és márciusi sör üvegekben és hordókban

Binét Sámuelnél kapható. Viszont elárusítóknak árkedvezmény

4. oldal

Hirdetmény.

Folyó évi december hó 27-én vagyis vasárnap 12. 10 órakor a városház nagytermében tartandó közbirtokossági közgyűlésre a lukros pusztai birtokos urakat és gazdákat van szerencsém meghívni.

Tárgyszózat.

1, Az intéző kilencztagu bizottságból elhatal Berkes Mihály helyett egy új tagválasztása.

2, A Bukros pusztán a mezőri laképület egy tisztai szobából egy konyhából és egy szinből álló cserép fedelű épület létesítése.

3, A nagybukros pusztán egy második ártezi kut furatásának elrendelése.

4, Herczeg Pálfiné újfalusi rélbirtokának megvételeire bizottság kiküldése.

Kelt Csongrádon 1908 decz. 20.

L. Tóth István. s. k.

biró mint közbirtokossági elnök.

**Szőlő-
Oltványokat**

szállít, fajjisztaaságáért ótállva legtdusabb vasztékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert

Küldölkömeti első szőlőoltványtelep

Tulajdonos; **Kaspari Frigyes.**
Medgyes 74 sz. Nagyküküllő megye.

Tessék képes árjegyzéket kéni! Az árjegyzékben találhatók az ország minden rétegéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltaték.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tisztá és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosságot szükségeltetik.

Köhögés!

Aki az egészségét szereti, az megóvja. 5500 hiteles bizonylatok bizonyítják a segélyt hozó eredetményt.

Kaiser-féle MELL-KARAMELLÁKRA
a három hársfáról.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkésodás, görcs és számarhurutos bántalmaknál.

Egy csomag 20 fill. Egy üveg 80 fill.

Csongrádon kapható: Wiesner Lajos, Löw Adolf és Bata Henrik urak gyógyszerárában.

AZ „ÜSTÖKÖS“

a legjobb magyar vicclap. Hetenként 20 oldal, színes képek.

Minden új előfizető, ki most fizet elő az „Üstökös“-re ha csak 1/4 évig is ingyen kapja a tavalyi 1907. évi teljes bekötött évfolyamát, csak a bekötésért számítunk fel 2 koronát. Kívánatra megküldjük az 1908. január 1-től megjelent számokat is 3 koronáért.

Előfizetési árak:

1/4 évre (okt. dec.)	3 kor.
1/2 „	6 „
1 „	12 „

Utalványcim;

**„Üstökös“ kiadóhivatala
Budapest.**

Ajánlok

szalonnát, zsirt, füstölt húsokat, kolbászokat és jó, száraz házi szappant, napi árban

Garai Akos ARADON.

Réthy-féle pemete-fűcukorkánál. Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van. **1 doboz 60 fillér.** Csak Réthy-félét fogadjunk el.

Sirup paglianó a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Paglianó florenci tanár 1828 óta állítja elő. Sirup Girolamo Paglianó a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb erenménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a szákrekedést és annak következményeit, mint vértörődést a fejbe. stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítót hat bőrkiütések csuz. köszvényndl ötb. megrendelések intézendők Girolamo Paglianó tanár, Florenz, A 11 Via Pandvfini. Elismerő levelekkel és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség Dr F. Herzig Wien IX. Löblichgasse 4. Gyógyszerárak fölerakatként kedvndő feltételek mellett keresztetnek.

Karácsonyi és újévi ajándék.

A közelgő karácsony és újév alkalmából ajánlom dusan felszerelt raktáromat kapható

Diszkütésü könyvek a hazai jeles íróktól. Ifjúsági iratok, képeskönyvek mindenkoru gyermekek számára.

Emlékkönyvek, fénykép- és képeslevelezőlap albumok. Karácsonyi díszek. Ugyancsak az ünnepek alkalmára érkeztek **a legújabb képeslevelező-lapok** nagy választékban. Fényezett és helyi levelezőlapok olcsó bevásárlási forrása.

Nagy választék az 1909 évre szóló naptárakban

A t. köönség szíves pártfogását kéri

Weisz Márk
könyvkereskedő.